

revestit de morter, ab un conducte cech pera escòrrer l'aygua. Fora de Sant Miquel, en el cementiri que rodeja les iglesies, se fan excavacions senyalant l'existència d'un mosaych antich, segurament de la basílica visigòtica. S'espera continuar ab major escala les excavacions. L'excavació de Sant Miquel hauria comprovat el servey de baptisteri d'aquell edifici y per consegüent la seva proximitat d'una Seu episcopal, tenint que ser, donchs, precisament la planta de l'època visigòtica, per que 'l Bisbat d'Egara no va subsistir en temps posterior.

Pintures murals.

Van apareixent cada dia més exemplars d'iglesies pintades de l'època romànica. Ab motiu de vendres l'altar de la *catedral vella* o iglesia de Sant Miquel de la Seu d'Urgell, se troben, darrera 'l gran retaule del segle xv, unes estupendes pintures romàniques de dimensions colossals. La missió jurídica-arqueològica enviada per l'Institut a les comarques de la ratlla d'Aragó, pot estudiar altres importantíssimes figures a les dugues iglesies de Sant Climent y Santa Maria de Tahull, Caldes de Bohí y cripta de l'iglesia de Ager.

Per la llur part, els senyors Aníbal Álvarez y J. R. Mélida donen coneixement, en la *Revista de la Sociedad Española de Excursiones*, de les singularíssimes pintures de l'*Ermila de San Baudilio, en término de Casillas (provincia de Soria)*⁽¹⁾.

Missió arqueològica-jurídica de l'Institut a la ratlla d'Aragó.

La missió acordada per l'Institut tenia l'encàrrech d'explorar la part alta de les valls afluent al Noguera Ribagorçana, com a base de estudis posteriors. Formaven l'expedició 'ls membres de l'Institut: D. Joseph Puig y Cadafalch, director de la missió; D. Guillem M.ª de Brocà, encarregat de les investigacions jurídiques, y en qualitat d'agregats: Mossen Joseph Gudiol, conservador del Museu de Vich, D. Joseph Goday, arquitecte, y D. Adolf Mas, fotògraf. La missió anava proveïda dels elements necessaris per aixecar plans dels edificis y d'un laboratori complert de fotografia. Sortia de Barcelona 'l 30 d'Agost y era de retorn el 14 de Setembre.

L'exploració devia començar per la vall d'Aran, aon s'hi va ab facilitat per Toulouse y Luchon. A Toulouse 's fotografiaren els capitells dels claustres y les esteles cineraries romanes ab elements de l'art indígena de la vall d'Aran y vall superior del Garona, que podien ser d'utilitat pels estudis de Catalunya.

Desde Toulouse la primera jornada fou als voltants de Luchon, a la vall de l'Arbust, aon se fotografiaren nombroses urnes cineraries de l'iglesieta de S. Pere. S'aixecaren plans complerts de les iglesies de Casaux y S. Aveni, y se fotografiaren les pintures gòtiques curiosíssimes de la primera d'aquestes iglesies, llegintse les inscripcions, y 's prengué també nota dels restes de la pintura romànica de la segona.

De Luchon se passà a la vall d'Aran, aon s'aixecaren plans y fotografies a Bosost, Vilamós, Mig Aran, Casau, Gausach, Viella, Escunyau, Casarill, Arties, Unyà y Salardú. Una part del resultat d'aquest estudi va en aquest mateix volum⁽²⁾. A més de l'estudi arquitectònic, se reuniren nombroses fotografies d'objectes existents als pobles de la

(1) Pàg. 114. En la mateixa revista, pàg. 135, se parla també d'unes pintures a Madermelos.

(2) *Les iglesies romàniques ab cobertes de fusta de les valls de Bohí y d'Aran*, per J. PUIG Y CADAFALECH, p. 119.